

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं ।
(आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा)

पत्र संख्या:-२०७९/८०

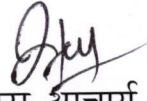
च.नं. ६५८

मिति २०७९/०६/११

बिषय : परिपत्र सम्बन्धमा ।

श्री स्थानीय तह, सबै ।

प्रस्तुत बिषयमा बाणिज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागको मिति २०७९/०६/०५ च.नं. २६१ को पत्र यसै साथ संलग्न छ । सो पत्रमा उल्लेखित व्यहोरा अवगत गरी आवश्यक कार्यान्वयन गर्नु/गराउनु हुन मिति २०७९/०६/११ को निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

मिरा आचार्य
उपसचिव

बोधार्थ:

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा: वेवसाइटमा अपलोड गर्नुहुन ।
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार ।

नेपाल सरकार

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

बाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग

फोन नं. : ४२४७९९२, ४२४७९९३

फ्याक्स नं. : ४२४९६०३

इमेल : mail@doc.gov.np

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

वार्ता नं.:- १३०३

वार्ता मिति:- ६/६

ववरमहल,
काठमाडौं

प.सं. : २०७९/०८०

च.नं. : २६९

मिति २०७९।०६।०५

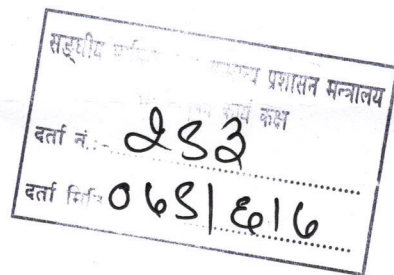
विषय: "जागरुक उपभोक्ता, जिम्मेवार बिक्रेता" अभियानमा आवद्धता सम्बन्धमा ।

श्रीमान् सचिवज्यू,
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

(Handwritten signature)
२/६/१६

उपरोक्त सम्बन्धमा उपभोक्ताको हक हितको संरक्षणको क्षेत्रमा यस विभाग निरन्तर रूपमा क्रियाशिल रहेको र यस कार्यमा तहाँ मन्त्रालय तथा स्थानीय तहहरुबाट पनि निरन्तर समन्वय, सहयोग र सहकार्य भैरहेको नै छ ।

यसै क्रममा उपभोक्ता तथा बिक्रेतालाई थप सचेत एवम् जिम्मेवार बनाउँदै जाने हेतुले यस विभागले "जागरुक उपभोक्ता, जिम्मेवार बिक्रेता" शिर्षकमा विशेष सचेतना अभियान आरम्भ गरेको श्रीमान समक्ष सहर्ष जानकारी गराउँन चाहन्छु । साथै यस सचेतना अभियानमा तहाँ मन्त्रालय मार्फत सबै स्थानीय तहहरुलाई सदाझै सहकार्य गर्न; यसै पत्र साथ संलग्न सन्देशमूलक सूचनालाई सबै पालिकाहरुले आ-आफ्नो वेभसाइटमा राखिदिन; कार्यालयको सूचना पाटिको अलावा स्थानीय प्रमुख बजार केन्द्रहरुमा सबैले देखने गरी होडिड बोर्ड/फ्लेक्स बनाई राखिदिन र ति कार्यालयहरुबाट हुने बजार अनुगमनको क्रममा यसै बमोजिमका प्यामप्लेट बनाई वितरण गर्ने लगायतका कार्य गर्ने गराउने प्रबन्ध मिलाउन आवश्यक निर्देशन दिनुहुन सादर अनुरोध छ ।

(Handwritten signature)
६/६/१६

(Handwritten signature)
६/६/१६

महेश भट्टराई
(महानिर्देशक)

जागरुक उपभोक्ता ! जिम्मेवार बिक्रेता !!

- ◆ गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्नु उपभोक्ताको अधिकार हो; प्रवाह गर्नु बिक्रेताको कर्तव्य।
- ◆ विना भेदभाव वस्तु वा सेवा खरिद गर्नु पाउनु उपभोक्ताको अधिकार हो; प्रवाह गर्नु बिक्रेताको कर्तव्य।
- ◆ आफूले प्रदान गर्ने वस्तु वा सेवाको नाम र सोको मूल्यसूची स्पष्ट रूपमा सबैले देखने ठाउँमा राख्नु बिक्रेताको कर्तव्य हो; हेर्न पाउनु उपभोक्ताको अधिकार।
- ◆ वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको मूल्य बराबरको बिजक प्राप्त गर्नु क्रेताको अधिकार हो; आफूले प्राप्त गरेको रकम बराबरको बिजक जारी गर्नु बिक्रेताको कर्तव्य।
- ◆ खरिद गर्न चाहेको वस्तु वा सेवाको मूल्य, परिमाण, शुद्धता र गुणस्तर बारेमा सूचित हुन पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो; त्यस्तो सूचना दिनु बिक्रेताको कर्तव्य।
- ◆ वस्तु वा सेवाको प्रयोगबाट भएको हानि, नोक्सानी विरुद्ध क्षतिपूर्ति पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो; त्यस्तो क्षतिपूर्ति दिनु बिक्रेताको कर्तव्य।
- ◆ खरिद बिक्री गरिने वस्तुमा उत्पादन मिति तथा उपभोग्य मिति उल्लेख छ छैन ख्याल गरौं। उपभोग्य मिति समाप्त भैसकेको वस्तु बिक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो।
- ◆ बजारमा कुनै पनि वस्तुको कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो।
- ◆ अनुचित मुनाफा राखी वस्तु तथा सेवा बिक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो।
- ◆ खाद्य पदार्थलाई आकर्षक देखाउन अखाद्य रङ्ग वा पदार्थको प्रयोग गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो।

उपभोक्ता हित विपरित कुनै कार्य भएको थाहा भएमा नागरिक खबरदारी गरौं; सोको आधार प्रमाण सहित वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग (<https://crmis.doc.gov.np>; टोलफ्री नं. ११३७) वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा ..... नगर/गाउँपालिका (Email: ..... फोन नं. ....) मा उजुरी दिई उपभोक्ता हितको संरक्षण गरौं।

उपभोक्ता हित संरक्षण अभियानमा -

मेरो सहकार्य ! तपाईंको सहकार्य !! हामी सबैको सहकार्य !!!

..... नगर/गाउँपालिका
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
.....

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग
बबरमहल, काठमाण्डौं